

**Memòria en Xarxa** és una aportació més a la recuperació de la memòria històrica que vol destacar la importància dels museus com a dipositaris d'un llegat històric que ens és comú. És una activitat de la **Xarxa de Museus Locals de la Diputació de Barcelona** que es podrà veure simultàniament a diferents municipis fins al desembre de 2026 i de manera conjunta a través d'aquesta exposició virtual:

<https://www.diba.cat/ca/web/exposicions/-/cap-a-la-democracia>

**Dimarts 10 de març, a les 18.30 h**

**Inauguració de l'exposició**

**Conferència "Els primers passos del feminisme després de la llarga dictadura", a càrrec de Sara D. Costas**, investigadora predoctoral a la Universitat de Barcelona. La seva recerca se centra en els Grups d'Autoconsciència Feminista (GAF) durant el tardo-franquisme i la Transició.

A partir d'una retrospectiva crítica que parteix de les I Jornades Catalanes de la Dona el 1976, es resseguirà el camí cap als seus orígens en la clandestinitat. El focus se situarà en els primers espais de trobada i autoconsciència feminista, on la politització de la vida quotidiana va començar a esquerdar els principis del règim. L'objectiu és reivindicar aquests espais de reunió com escoles de democràcia i, a les seves protagonistes, com a veritables agents de canvi, recuperant la seva memòria per situar-les, definitivament, com a subjectes actius de la nostra història.

**Museu Torre Balldovina**

Plaça de Pau Casals, s/n  
08922 Santa Coloma de Gramenet

**Horari de l'exposició**

De dimarts a divendres, de 17 a 20 h  
Dissabtes i diumenges, d'11 a 14 h  
Entrada gratuïta

**Informació i contacte**

[museutorreballdovina@gramenet.cat](mailto:museutorreballdovina@gramenet.cat)  
Tel. 933 857 142  
<https://museu.gramenet.cat>

memòria  
en Xarxa

**ELS PRIMERS PASSOS CAP A LA DEMOCRÀCIA (1976—1978)**

# ELS ORÍGENS DE L'ASSOCIACIONISME FEMINISTA A SANTA COLOMA DE GRAMENET

Del 10 de març al 30 d'abril de 2026

**Museu Torre Balldovina**

**#CapALaDemocràcia**





## Un futur en femení a Santa Coloma

Els orígens de les associacions de dones a Santa Coloma de Gramenet formen part d'una de les pàgines més valuoses de la nostra història col·lectiva. Van néixer en un context de grans transformacions socials, als anys seixanta i setanta, quan la ciutat creixia ràpidament amb l'arribada de famílies treballadores d'arreu de l'Estat amb l'esperança de construir un futur millor.

En aquell escenari, van ser moltes les dones que, des dels barris, van començar a organitzar-se per donar resposta a necessitats molt concretes: escoles dignes, centres de salut, transport públic, serveis bàsics i espais comunitaris. Sovint invisibilitzades, elles van sostenir xarxes de suport mutu, van impulsar vocalies de dones dins les associacions veïnals i van crear els primers col·lectius propis, convertint la reivindicació quotidiana en una autèntica escola de participació i lideratge.

Aquelles primeres associacions de dones van reivindicar millores necessàries, i alhora van obrir espais de trobada, formació i consciència que van permetre avançar en drets, igualtat i llibertats. Van contribuir decisivament a enfortir el teixit associatiu de la ciutat i a consolidar una cultura democràtica basada en la participació i la solidaritat.

Avui, el moviment associatiu de dones continua sent un pilar fonamental de Santa Coloma. Des de l'Ajuntament, reconeixem i valorem aquesta trajectòria, que ens inspira a continuar treballant per una ciutat més justa, igualitària i cohesionada.

Com a alcaldessa, vull expressar el meu agraïment a totes les dones que van fer possible aquell inici valent i transformador. Gràcies al seu compromís, Santa Coloma és avui una ciutat amb una forta consciència social i amb un moviment de dones viu i actiu que mira al futur amb determinació.

**Mireia González Sáez**  
Alcaldessa de Santa Coloma de Gramenet

## ELS PRIMERS PASSOS CAP A LA DEMOCRÀCIA (1976-1978)

Després de la mort de Franco, el govern d'Arias Navarro va fracassar en la reforma democràtica i va dimitir. El 1976, Adolfo Suárez va iniciar el desmantellament legal del franquisme amb el suport d'una oposició favorable a una reforma pactada.

La Llei per a la Reforma Política (1976) va establir la sobirania popular i eleccions per sufragi universal. El 15 de juny de 1977 es van celebrar les primeres eleccions democràtiques des de 1936, guanyades per la UCD. El 1978 es va aprovar en referèndum la Constitució, que reconeixia l'autonomia i permetia recuperar la Generalitat de Catalunya.

Així culminava la Transició, protagonitzada per reformistes del règim, l'oposició democràtica i els moviments cívics, tot i que amb el temps aquest model polític ha estat qüestionat.



© Fernando Montenegro

## ELS ORÍGENS DE L'ASSOCIACIONISME FEMINISTA A SANTA COLOMA DE GRAMENET

El 14 de març de 1975, un grup de dones de Singuerlín va fundar l'Associació de Amas de Casa de Singuerlín, que el 1978 es convertiria en l'Associación de Mujeres de Singuerlín. L'entitat va néixer com a espai feminista per compartir i reivindicar millores en àmbits com l'educació, les infraestructures, la igualtat legal i salarial, l'accés al treball, l'alfabetització i els drets sexuals i reproductius.

Des dels inicis, l'associació va tenir un paper actiu en la lluita per un nou rol de la dona a la societat, participant en reivindicacions locals com la construcció del mercat i la creació d'escoles bressol, i organitzant mobilitzacions, debats i xerrades per defensar drets com el divorci, l'avortament i l'anticoncepció, així com per exigir la fi de la legislació franquista discriminatòria.

El 1976 va començar a publicar el butlletí *MUJER en Sta. Coloma*, que va donar veu a dones fins aleshores silenciades en el context del final de la dictadura.